

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I SPORTA

KLASA:011-02/14-01/00018

URBROJ:533-28-14-0001

Zagreb, 22. kolovoza 2014.

**-JAVNIM VISOKIM UČILIŠTIMA-
-JAVNIM ZNANSTVENIM INSTITUTIMA-
-SVIMA-**

Predmet: Odluka i Rješenje Ustavnog suda broj: U-I-5578/2013 i U-I-3633/2014 od 18.7.2014.
- uputa, daje se

Poštovani,

dana 18. srpnja 2014. Ustavni sud Republike Hrvatske donio je odluku da se pokreće postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom te se u odnosu na redovite profesore i profesore visokih škola (dalje: profesori) te znanstvene savjetnike koji su na dan 30. srpnja 2013. godine bili u trajnom zvanju ukidaju članak 42. stavci 8., 9., 10. i 11. i članak 102. stavci 8., 9., 10. i 11. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 123/03., 105/04., 174/04., 2/07. – OUSRH, 46/07., 45/09., 63/11., 94/13. i 139/13., dalje: Zakon) koji propisuju način i uvjete pod kojima znanstvenici u javnim institutima, odnosno zaposlenici na znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim radnim mjestima na sveučilištu i fakultetu te nastavnim radnim mjestima na veleučilištu i visokoj školi nakon što im prestane ugovor o radu radi odlaska u mirovinu mogu zaključiti ugovor o radu na određeno vrijeme.

U odnosu na navedene osobe ukinuta je i prijelazna odredba Zakona (članak 10. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, „Narodne novine“, broj 139/13.) koja propisuje uvjete za zaključivanje ugovora o radu koje osobe koje su navršile 65 godina života trebaju ispunjavati do donošenja kriterija izvrsnosti od strane Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (dalje: Nacionalno vijeće).

Ustavni sud utvrdio je da ukidanjem navedenih zakonskih odredbi za profesore i znanstvene savjetnike koji su na dan 30. srpnja 2013. bili u trajnom zvanju dolazi do uspostave prijašnjeg zakonskog uređenja kad je riječ o kriterijima koji se uzimaju u obzir pri odlučivanju o njihovom radu u matičnim ustanovama nakon što navršše 65 godina života.

To su odredbe Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju koji je vrijedio do 30. srpnja 2013. godine, a temeljem kojih su visoko učilište odnosno znanstvena organizacija bili zakonom ovlaštene da takvom profesoru odnosno znanstvenom savjetniku u trajnom zvanju produlje radni odnos ako je postojala potreba za nastavkom njegova rada, pri čemu su bili dužni posebno cijeniti "njegov znanstveni doprinos, uspješnost u obrazovnom procesu i odgoju mladih znanstvenika i nastavnika".

Kad je riječ o profesorima odnosno znanstvenim savjetnicima koji na dan 30. srpnja 2013. još nisu bili u trajnom zvanju, ali su ga u međuvremenu stekli ili će ga steći, sud smatra da je zakonodavac slobodan propisati uvjete odnosno ovlastiti Nacionalno vijeće da odredi drugačije kriterije (od onih koji su bili propisani prije stupanja na snagu izmjena Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju 30. rujna 2013.) pod kojima bi im se otvorila pravna mogućnost rada u matičnim

ustanovama i nakon navršene 65. godine njihova života, uz uvjet da postupak ne bude postavljen tako da stvarno preraste u takav koji bi bio usporediv s postupkom izbora u znanstveno odnosno znanstveno-nastavno zvanje.

Sud je riješio da se stupanje na snagu izmjena Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju ne može se ni s jednog aspekta ocijeniti nesuglasnim s Ustavom u odnosu na osobe na znanstveno-nastavnim, umjetničko-nastavnim, nastavnim i znanstvenim radnim mjestima izvan kruga profesora i znanstvenih savjetnika u trajnom zvanju. To se odnosi i na zakonske odredbe koje predviđaju da se zasnivanje njihova radnog odnosa na određeno vrijeme s matičnom ustanovom provodi u postupku koji je usporediv s postupkom izbora u znanstveno odnosno znanstveno-nastavno zvanje. Štoviše, Sud smatra da mjera ima jasan legitimni cilj jer se njome nastoji postići da samo najbolji zaposlenici, koji nisu u trajnom zvanju, budu odabrani za rad na njihovim matičnim ustanovama i nakon navršene 65. godine života. Zbog navedenih razloga, Ustavni sud nije prihvatio prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom odredbi Zakona kad je riječ o djelovanju tih odredbi na skupinu zaposlenika izvan kruga profesora i znanstvenih savjetnika u trajnom zvanju.

Sukladno svojoj ovlasti Sud je uputio Nacionalno vijeće da privremene kriterije izvrsnosti iz prijelazne odredbe Zakona u odnosu na osobe za koje nije ukinuta primjenjuje na način da njome sadržani kriteriji izvrsnosti postanu provedivi u praksi i djelotvorni, tj. da niti jedan adresat ne bude onemogućen u ostvarenju svoga prava zbog postojanja problema vezanih uz primjenu kriterija izvrsnosti (donošenje kojih je u izvornoj nadležnosti Nacionalnog vijeća).

Odluka i Rješenje Ustavnog suda objavljeni su „Narodnim novinama“ broj 101/14 od 20. kolovoza 2014. godine.

Budući da ukinuti zakon i drugi propis, odnosno njihove ukinute odredbe, prestaju važiti danom objave odluke Ustavnog suda u "Narodnim novinama", ako Ustavni sud ne odredi drugi rok, od 20. kolovoza 2014. godine

- na redovite profesore, profesore visokih škola i znanstvene savjetnike koji su na dan 30. srpnja 2013. godine bili u trajnom zvanju ne primjenjuju se odredbe čl. 42. st. 8., 9. 10. i 11. i čl. 102. st. 8., 9., 10. i 11. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN, broj: 123/03, 105/04, 174/04, 2/07- OUSRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13 i 139/13) i čl. 10. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN, broj: 139/13), već se na tu skupinu osoba odgovarajuće primjenjuju odredbe Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN, broj: 123/03, 105/04, 174/04, 2/07- OUSRH, 46/07, 45/09 i 63/11).
- u odnosu na ostale skupine zaposlenika izvan kruga redovitih profesora, profesora visokih škola i znanstvenih savjetnika koji su na dan 30. srpnja 2013. godine bili u trajnom zvanju, odredbe Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN, broj: 123/03, 105/04, 174/04, 2/07- OUSRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13 i 139/13) i dalje se primjenjuju, uz obvezujuću uputu Nacionalnom vijeću o načinu primjene članka 10. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN, broj: 139/13).

S poštovanjem,

MINISTAR

prof. dr. sc. Vedran Mornak

